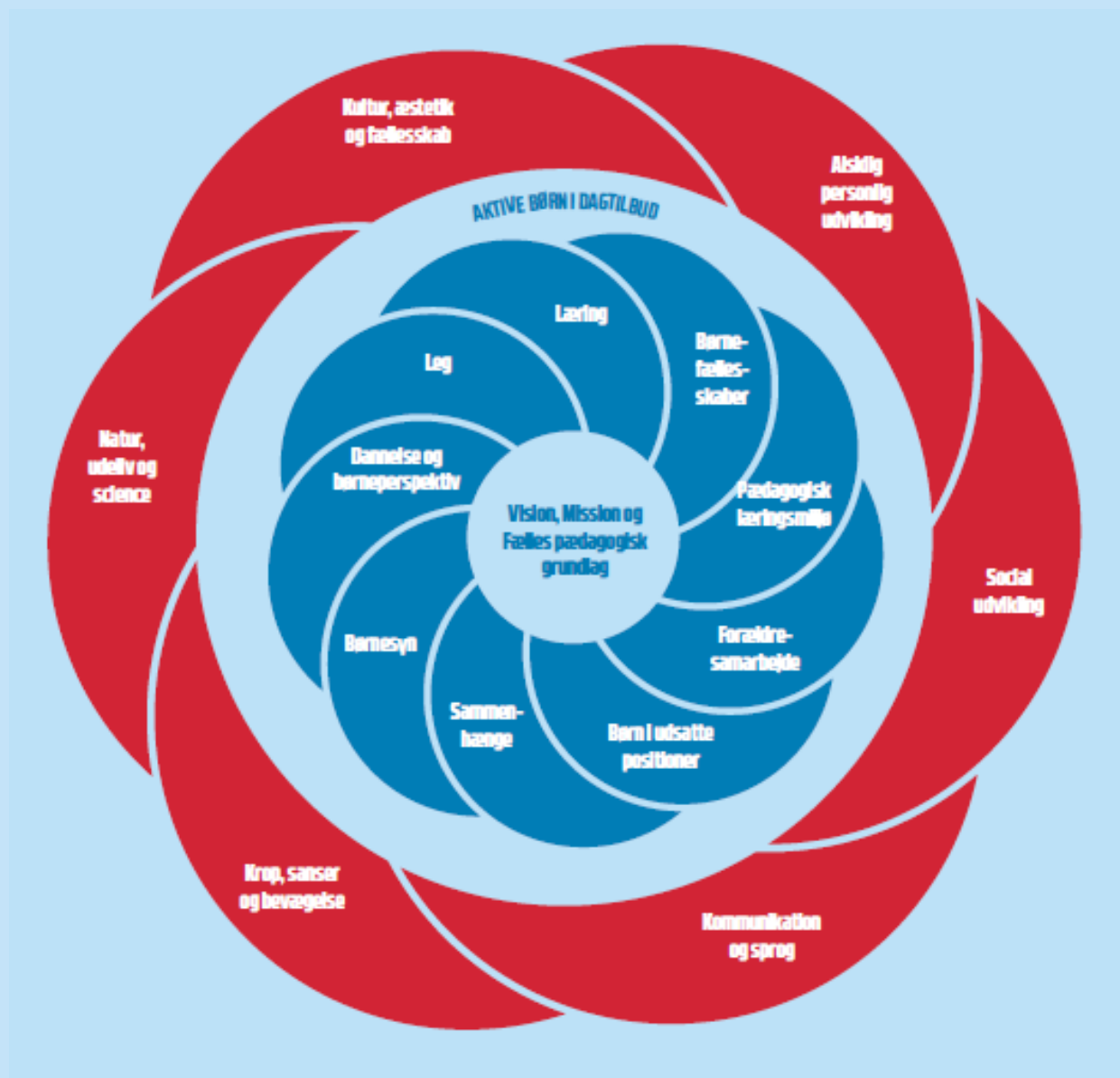

Pædagogisk læreplan for Øbakkerne Lundby Børnehave 2024-2026

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget og Kommunalbestyrelsen har i 2024 vedtaget en ny børne- og ungepolitik. Politikken indeholder et fælles børne- og ungesyn og et værdisæt, som er retningsgivende for de voksne omkring børn og unge: Anerkendelse, indflydelse, positive forventninger og nysgerrighed.

På dagtilbudsområdet er "Vision, Mission og Fælles Pædagogisk grundlag" med til at omsætte den nye børne- og ungepolitik, og indeholder den fælles klangbund:

"Her kan børn skabe sig" skaber stof til eftertanke og lægger op til dialog.

"En barndom i bevægelse" er et centralt begreb i visionen, og rummer flere betydninger. For det første at barndommen ses som en enestående tid i ethvert menneskes liv og at barndommen har en særlig værdi i sig selv. For det andet at bevægelse både forstås fysisk, følelsesmæssigt og sanseligt.

I 2024 er der på dagtilbudsområdet igangsat "Fælles faglig retning" for at styrke arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer med deltagelsesmuligheder for alle børn.

Dagtilbuddet Lundby

I Lundby Børnehus er vi normeret til 46 børnehavebørn og 10 vuggestuebørn. Vores børnehus ligger på samme grund som skolen. I børnehaven har vi Regnbuestuen og Solstrålestuen. Derudover har vi et stort køkken, som vi bruger som grupperum mellem kl. 8 og 12. Dette er også skolens SFO-lokaler, da vi fysisk hænger sammen med skolen. Ud over køkkenet færdes vi rigtig meget på skolens område, så vores børn er trygge ved skolens rammer. Vuggestuen Stjernen er 2 år gammel og ligger i forlængelse af de to børnehavegrupper. Dette giver stormulighed for at børnene kan være på tværs af vores fælleslæringsfællesskaber. Vi har tilknyttet en 9-personers bus samt 2 ladcykler, som kan fragte os til skov og strand. Vi har vores egen legeplads med masser af plads til gode lege og fordybelse. Derudover er der hegn omkring hele skolens grund, så vi trygt kan færdes på hele skolens område og benytte deres shelterplads, boldbane og store motorikbane.

I Lundby Børnehave arbejder vi med det gode fællesskab, både blandt børnehavebørn og vuggestuebørn og på tværs af grupperne. Derudover har vi også mulighed for at invitere de store børn ind til os, som med glæde kommer og er medskabere af de gode børnefællesskaber.

Vi elsker at tage på ture ud af huset samt at lege og fordybe os på legepladsen. Nogle gange er vi alle samlet i ét fællesskab, og andre gange er vi opdelt i mindre grupper. Derudover har vi i hele huset fællesfredag, som vi holder ved bålet. Her har vi forskellige aktiviteter, som gamle lege, gang i træværkstedet, playmobil, træbrænding, fodbold, tegning, naturudforskning og meget andet. Vi afslutter med bålssang, bålssnacks og madpakkerne.

Vi vægter det gode forældresamarbejde højt. Det er jer som forældre, der kender jeres børn allerbedst, så den daglige dialog er vigtig, så vi i fællesskab kan støtte bedst muligt op omkring jeres barn. Samarbejdet i vores hus er positivt, og vi vægter højt, at vi har et godt samarbejde i hele huset. Børnene er tilknyttet deres stuer og deres faste voksne, men derudover prioriterer vi, at alle voksne har et kendskab til jeres børn, så de møder en masse voksne, som de kan føle sig trygge ved.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

De fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Lundby Børnehus har vi gennem det seneste år arbejdet intensivt med at skabe et fælles fundament som pædagogisk personale. Dette udspringer blandt andet af vores nyopstartede vuggestue og en voksende personalegruppe. Vi har dykket ned i **NEST-begrebet** og den **neuroaffektive tilgang**, som danner udgangspunkt for vores fælles pædagogiske grundlag.

Børnesyn

Vi ser hvert barn som unikt og med en naturlig lyst til at udforske verden. I Lundby Børnehus anerkender vi, at alle børn har forskellige forudsætninger og behov. Vores rolle som pædagogisk personale er at møde børnene, hvor de er, og skabe trygge rammer, hvor de kan trives og udvikle sig.

Vi har en opmærksomhed på at tilpasse vores tilgang, så hvert enkelt barn oplever sig set, hørt og forstået. Dette gør vi gennem nærvær, dialog og en respekt for det enkelte barns perspektiv og initiativer.

Dannelse og børneperspektiv

I Lundby Børnehus er dannelse en naturlig del af hverdagen. Børnene lærer at forstå sig selv som en del af fællesskabet og at tage ansvar for både sig selv og hinanden. Vi arbejder aktivt med at se verden fra børnenes perspektiv og tilrettelægger aktiviteter, der skaber meningsfulde oplevelser for børnene.

Vi stiller spørgsmål som: *Hvordan oplever barnet dette fællesskab? Hvordan kan vi understøtte barnet i at tage del i fællesskabet og samtidig give plads til, at det kan være sig selv?*

Leg

Legen har en central plads i vores pædagogiske praksis, da den er grundlæggende for børns trivsel, udvikling og læring. Vi er bevidste om vores rolle som voksne i legen – nogle gange skal vi gå foran og inspirere, andre gange skal vi støtte fra sidelinjen eller være til stede som deltagere.

Legen udvikler børnenes fantasi, sprog og sociale kompetencer på en naturlig måde. Gennem legen opbygger børnene forståelse af sig selv og deres rolle i fællesskabet. Vi skaber rammer, hvor legen kan blomstre, og vi er opmærksomme på at støtte børn i at finde plads i både små og store legefællesskaber.

Læring

Læring i Lundby Børnehus er en integreret del af hverdagen og sker gennem leg, dialog og aktiviteter, der er meningsfulde for børnene. Vi arbejder med en helhedsorienteret tilgang, hvor læring ikke kun handler om konkrete færdigheder, men også om at styrke børnenes nysgerrighed, kreativitet og evne til at løse problemer.

Ved at være nærværende voksne, der er opmærksomme på børnenes initiativer og interesser, skaber vi en læringskultur, hvor børnene oplever, at deres bidrag er værdifulde.

Børnefællesskaber

Hverdagen i Lundby Børnehus er bygget op omkring fællesskaber. Vi er opmærksomme på, hvor hvert enkelt barn befinder sig – både i små og større fællesskaber – og hvordan vi kan støtte det i at blive en del af et trykt og udviklende miljø.

Vi arbejder målrettet med at skabe inkluderende fællesskaber, hvor der er plads til forskellighed, og hvor børnene lærer at værdsætte hinandens styrker. Gennem leg, dialog og planlagte aktiviteter understøtter vi, at børnene oplever glæde og trykthed i at være en del af fællesskabet, samtidig med at de får mulighed for at udvikle deres egne interesser og relationer.

Vores fælles retning

I Lundby Børnehus tror vi på, at et stærkt pædagogisk fundament skaber de bedste rammer for børnene. Vi arbejder ud fra de fem centrale elementer i den styrkede pædagogiske læreplan og har fokus på at være nærværende, engagerede og udviklingsorienterede i vores tilgang til både børn og forældre.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi har fleksible læringsmiljøer, der kan justeres ift. til børnegruppen, fx nogle dage er der bordet på stuen til kreative sysler, og den næste dag er det bygget om til hule og motoriske aktiviteter.

Vi støtter børnenes egne lege og opfordrer til, at alle kan deltage, men det er også ok at

trække sig. Vi støtter op om børnenes initiativer og følger deres spor. Vi støtter dem, når de er udfordret, får øje på succeser og italesætter dem.

Vi har hverdag rundkreds, hvor vi veksler mellem lege, sange, musik, rim og remser. Vi leger med ord og tal, farver og former.

I vores rutinesituationer indtænker vi læreplanstemaerne.

Vi tager altid udgangspunkt i den nuværende børnegruppe i vores aktiviteter. Vi har fokus på børnegruppen pt, hvordan ser den ud, hvad er på spil for de her børn. Ex er der mange nye små, skal tryghed/genkendelighed være i fokus og måske skal der sættes ekstra tid af i garderoben for at øve selvhjulpenhed.

”Et barn giver udtryk for at han gerne vil have en fejmaskine. Sammen med en voksen klæber de med gaffatape to koste bag på en cykel. Det bliver drengens yndlingscykle i lang tid ”

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

En tillidsfuld relation mellem forældre og personale er altafgørende for et velfungerende samarbejde omkring barnets trivsel.

Det er vigtigt vi kommer godt fra start, derfor har vi en modtagervoksen der tager særligt imod barnet i starten. Den daglige dialog i hverdagen er meget vigtig, der hvor forældrene får et lille ord med på vejen om deres barns hverdag, når de henter. Det er der hvor forældrene kan fortælle, hvis der er noget der fylder derhjemme, der er vigtig vi ved for at kunne støtte barnet.

Vi lægger billeder på Aula, hvor vi fortæller kort om pædagogikken i aktiviteten.

Vi tør have forventninger til forældrene i forhold til børnenes trivsel i børnehaven, fordi det ikke er det samme at være barn hjemme og i børnehaven. Og vi begrundet vores forventninger.

”En pige har hentet en voksen, som skulle hjælpe et andet barn, der sad fast. Episoden fortælles til pigens mor, som hører at hendes barn er hjælpsom og empatisk i børnehaven”.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere.

Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet, får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistriivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- *Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling*
- *Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med*
- *Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.*
- *Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe*
- *Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer*

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

Lundby børnehaven bor på Lundby skolen og har derfor et naturligt samarbejde mht. ledelse, personale og lokalemæssigt. Børnehaven og SFO har fællestid om morgenen. Desuden kan børnehaven bruge hele skolens område, når det passer ind i undervisningen.

Vi har større forventninger til de ældste børn, og de får også flere privilegier. Det sidste årstid i børnehaven, når de bliver de største, medfører det et større ansvar. Fx får de lov til at gå alene på legepladsen, inden der kommer en voksen. Og de skal også kunne hjælpe de mindste i garderoben, med at få tøj på.

Vi støtter børnene i selvstændighed. De skal kunne vente på tur, være udholdende i aktiviteter. Dette gør vi ved at have quizbøger, vi spiller spil, hvor vi forventer, de selv skal kunne gennemføre spillet, og vi leger koncentrationslege.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehaven ligger i et område hvor mange forældre kender hinanden. Vi har samarbejde og tilknytning til skolen, biblioteket og idrætshallen. Lokale håndværkere har bidraget til indkøb af elcykler, et projekt igangsat af en forælder. Elcyklerne gør at vi kan komme på tur i oplandet.

Vi følger årstidens aktiviteter i det nærliggende landbrugsland med stor interesse.

Vi bliver inviteret i Bjerreby kirke til jul.

”En forælder informerer os om hvornår han skal høste, og vi laver en tur ud af det, og lader os imponere af de store høstmaskiner”

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi deler stuerne op i forskellige læringsmiljøer, så det er tydeligt hvor man kan hvad, her er stillezone, her kan vi hoppe og være kropslige, her er plads til rollelege. De voksne er tilgængelige og nærværende. Alle der kommer ind i børnehaven, børn og forældre, skal føle sig mødt af glade og nærværende voksne.

Indenfor og udenfor lader vi børnene påvirke miljøet og lege fantasifuldt med både legetøj og naturmaterialer. Børnenes kreativitet udsmykker børnehaven og er inspirerende for alle børn.

”Tre små drenge hopper fra små stole og over i sofaen. Selvom vi siger sofaen er til at sidde i og læse og hygge, lader vi drengene gøre det, for aktiviteten skaber en god relation mellem drengene”

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

I dagligdagen hjælper vi det enkelte barn til at sætte ord på egne og andres følelser, ønsker og handlinger. Dette kommer fx til udtryk i vores samlinger, hvor barnet får mulighed for at øve sig i at tale og være i fokus, lytte til andre og træffe valg fx ved at fortælle noget fra sit liv hjemme eller bestemme hvilken leg/ sang, vi skal i gang med. Dette gør at barnet får følelsen af at blive set, hørt og respekteret, indgå i en demokratisk proces og mærke sig som individ og en del af et større fællesskab.

Vi er bevidste om at differentiere læring ud fra barnets udvikling.

Når børnene kommer i børnehaven om morgenen gør vi os umage med at SE barnet. Vi lader dem vide at det var godt de kom. Vi gør mødeøjeblikket særligt og personligt. Vi ser det enkelte barn og viser det har værdi i sig selv og samtidig en del af et fællesskab.

Vi accepterer individuelle måder for det enkelte barn at sige farvel på. Herved opnår vi omsorg og tryghed for både børn og forældre.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

Når vi er i mindre grupper med en nærværende voksen, er der mulighed for at understøtte læringsmiljøet, så børnene lærer at mærke sig selv, øver empati og den gode dialog. Når de får lov til at øve deres med indflydelse og deltagelse i de små grupper får de også mere mod på at prøve det i det store fællesskab. Vi guider dem i at udtrykke sig verbalt og at kunne sige til og fra (Kende sine egne grænser) Vi støtter børnene i at udskyde egne behov. Vi hjælper dem med at aflæse kropssprog og derved udvise empati for andre.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Vi er tydelige sproglige rollemodeller, som skaber sammenhæng mellem den verbale og nonverbale kommunikation. Vi synger og bruger rim og remser. Vi samtaler med børnene i alle sammenhænge; i spisegrupper, i rundkreds, vi lader børnene fortælle og støtter dem i at huske, fx oplevelser hjemme.

I alle situationer kan der tales om stort og småt; i garderoben, på gåturen, ved bleskift. Vi understøtter dialogen og turtagning.

Vi forsøger at aflæse børnenes kropssprog og sætter ord på.

Vi går på biblioteket og vi læser.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Vi giver god plads til grundlege: løbe, trille, hoppe og kravle.

Vi holder siesta med massage og stille musik.

Vi øver reguleringslege fx i samling, hvor vi skiftevis er oppe og ned i tempo.

De voksne er gode rollemodeller i at bevæge sig og viser glæde ved at bruge kroppen. Vi lager aktivt med bevægelseslegene, ruller på bakken, løber om kap, hopper i vandpytter, gynger og danser.

Vi lader børnene bevæge sig på kanten af det farlige element, fx ved træklatring.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspejlet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

Vi tænker naturen som et rum for leg, sanseoplevelser og fysiske udfoldelser. Her får vi

italesat årstiderne gang, vejret og andre naturfænomener. Vi sanser vind, regn og sol.

Vi bruger alle materialer på legepladsen; sand, vand, mudder, grene og frø når vi leger.

Legene afspejler ofte børnenes hverdag.

Legepladsen er en naturlig forlængelse af børnenes lege indenfor og vi tager gerne indendørsaktiviteter med udenfor, fx maling, vandfarve og bøger.

Vi finder dyr og sammen finder vi ud af hvad det er. Vi italesætter dyrenes plads i naturen og respekten for den.

Vi skiller ting ad og finder ud af sammenhænge.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

Vi har traditioner omkring jul, påske, halloween og fastelavn osv. Vi snakker om hvorfor vi har disse traditioner. Vi synger højtidernes sange og har kreative værksteder omkring højtiderne.

Vi præsenterer børnene for forskellige materialer, maling, perler, ler, og deres produkter værdsættes ved at blive hængt på væggene.

Vi læser og fortæller eventyr. Ofte leger børnene eventyrene efterfølgende.

Vi benytter Svendborg kommunes tilbud om teater 1 gang om året og andre kulturtilbud

---

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringskultur, som er relevant for praksis. Evalueringspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringsredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

Vi stopper ofte op i dagligdagen for at vende en problemstilling, vi bruger aktiv lytning, vi lægger vores forforståelse væk, og stiller uddybende spørgsmål.

Vi ændrer praksis og justerer os løbende i forhold til aktiviteterne og børnenes relationer.

På vores p-møder har vi drøftelser om vores tilgang til enkelt børn og hvordan vi kan ændre praksis. Vi italesætter både solskinshistorier om børnene, men også historier der viser et barn er udfordret.

Vi arbejder med den gode feedback

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi dokumenterer ved at lægge billeder og uddybende og forklarende tekst på Aula.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

I Svendborg Kommune benytter dagtilbuddene en evalueringsskabelon, som rummer de lovmæssige forpligtelser til den evaluering, der skal foretages mindst hvert andet år. Evalueringen offentliggøres sammen med den pædagogiske læreplan på dagtilbuddenes hjemmeside.

Arbejdet med at beskrive en fælles tilgang til evaluering af den pædagogiske læreplan vil blive sat i proces i efteråret 2020 startende med halv lederdag d. 27. oktober 2020, hvor den samlede ledelse på dagtilbudsområdet arbejder med, hvordan vi foretager evaluering mindst hvert andet år i kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune.
